

ชื่อวิทยานิพนธ์   ความงามในพระปฐมสมโพธิกถา
ผู้เขียน   นางสาวปานแก้ว ชมเชย
สาขาวิชา   ภาษาไทย
ปีการศึกษา   2553

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มุ่งศึกษาพระปฐมสมโพธิกถา พระนิพนธ์ในสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส ซึ่งมีคุณค่าในด้านการเล่าพุทธประวัติแบบชีวประวัติ บนฐานความคิดมนุษยนิยม อันเป็นลักษณะเด่นร่วมกับกวีวรรณคดีอื่น ๆ ร่วมยุครัตนโกสินทร์ตอนต้น เนื้อหาทั้งทางความคิดและอารมณ์ของพระปฐมสมโพธิกถา มีความเป็นเอกภาพกลมกลืนกันด้วยการประกอบวัสดุคือภาษา กวีอาศัยเหตุการณ์ในพระชนม์ชีพของพระบรมศาสดา สื่อการพัฒนาทางจิตวิญญาณในกรอบความคิดทางพุทธศาสนาได้อย่างมีพลังลึกซึ้ง เน้นว่าทรงเผชิญปัญหาด้วยคุณสมบัติภายในของมหาบุรุษ ตั้งแต่ประสูติ แสวงหาทางดับทุกข์ ตรัสรู้ สถาปนาพระพุทธศาสนา และเสด็จดับขันธปรินิพพาน ความขัดกันของความสงบของอริยบุคคลกับความทุกข์อย่างปุลุชนซึ่งระงับได้ด้วยพระสัทธรรม สื่อความหมายว่าความเข้าใจความจริงของชีวิตผ่านการเรียนรู้และปฏิบัติตามแนวทางของพุทธศาสนา เป็นหนทางแห่งการดับทุกข์ คุณค่าอันสูงยิ่งของพระพุทธเจ้าต่อโลก สื่อสารด้วยร้อยแก้วกวีนิพนธ์และกลวิธีทางวรรณศิลป์ ได้แก่ บุคคลวัต อุปมาอุปมานิทศน์ และสัญลักษณ์ โดยมีความประณีตในการสรรคำ โดยเฉพาะพระสมัญญานาม และคำที่มุ่งผลทางจินตภาพ อีกทั้งการเรียบเรียงประโยคที่แสดงเหตุผลต่อเนื่องกัน

พระนิพนธ์นี้เป็นผลงานสร้างสรรค์อันงดงามซึ่งบังชีภูมิปัญญาแห่งยุครัตนโกสินทร์ตอนต้น โดยเฉพาะช่วงที่มีการคุกคามของวัฒนธรรมจากภายนอก เนื้อหาในพุทธประวัติและพลังการสื่อสารสาระแห่งพระสัทธรรมเป็นปัจจัยให้ผลงานนี้ทรงคุณค่ายิ่งต่อผู้คนทุกยุคสมัย

Thesis Title	The Beauty of Prapathomsombhodhikatha
Author	Miss Parnkaew Chomchoei
Major Program	Thai
Academic Year	2010

ABSTRACT

This study focuses on **Prapathomsombhodhikatha**, a literary work by the Supreme Patriarch H.R.H. Prince Paramanujitajinorasa. The work is highly valued for its narrative biography of Lord Buddha, based on humanism, a common characteristic of literary work in early Rattanakosin Era. There is harmony in the subject matter and the tone of the work, brought about through efficient use of language. The poet keenly uses the events in Lord Buddha's life to represent spiritual development in Buddhism, emphasizing his long-life determination to undergo all the problems through inner quality, since his birth, his search for an end to suffering, his enlightenment, his establishment of Buddhism, until his attainment of Nirvana. In his work, the poet also reveals conflicts between an enlightened person's peace of mind and an ordinary person's affliction that can be defeated by the Buddha's Dhamma. What the poet intends to point out is that understanding the truth of life through the learning and practice of Buddhism is essentially a means to end the suffering. He brings the readers to realize the great contribution of the Buddha's teachings to the world via his poetic prose and literary devices such as personification, simile, allegory and symbol. The work is also remarkable for the delicate use of words, particularly the designation, imagery, and coherence.

Prapathomsombhodhikatha is a work of art that indicates early Rattanakosin wisdom amidst the threats from outside cultures. The narrative biography of the Buddha and the efficient revelation of his Dhamma make it an invaluable work of all time.